

"HAZÁDNAK
RENDELETLENÜL
LEGY HIVE, ÓH MAGYAR!"

MAGYARORSZÁGI HIREK

"CSONKAMAGYARORSZÁG
NEM ORSZÁG, EGÉSZ
MAGYARORSZÁG
MENNYSZÁGI!"

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CIME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

NÉGYEZER NÓTA A LEGUJABBAN KISOTT MAGYAR KINCSEK

Bárczy István a békebeli Budapest nagy polgármestere ismét hallat magáról. Egyedül visszavonult mindentől. Azt állította, hogy pihenni akar. Most derült ki, hogy mit csinált addig, amíg állítólag "pihent". Nem kevesebb mint 4.000 régi dalt gyűjtött össze. A négyezer dalt elkeresztelte magyar nótákisnek és az összegyűjtött anyagot most adja ki és teszi mindenki számára hozzáférhetővé.

Tíz évig dolgozott a magyar nótákisnén Bárczy. Minden magyar dalt leirt. Amikor készen volt a kis gyűjtemény, kezdte őket kiválogatni. Elment a muzumba, átnézte az akadémián a régi kéziratokat. A legrégebbi időki ment vissza, végigkutatott mindent egészen a mai napig. Nem is kívánt mást, csak azt, hogy maga a magyar közönség ismerje meg a maguk ősi egyszerűségében és szépségében a magyar dalt.

Bárczy István fölcsapta a könyvét és áhitattal olvassa: "A szentgyörgyi piacon szappant árult egy asszony". Vagy klassz odább: "Ali a malom, áll a vitorlájá". Azután másik nóta kerül elő: "Szép molnárné, mit főz vacsorára" és így tovább. Ezek annyira magyarosak hogy bajos volna lefordítani őket idegen nyelvre.

Bárczy Istvánnak az a meggyőződése, hogy a nemzeti megújodásnak alulról kell jönnie. Megmutatkozik ez minden vonatkozásban. Néha-néha előkerül egy falusi festő és olyan meglátásokkal lép meg a műértőket, amire a multban alig volt példa. A gazda-költők versel hozzák elő az igazi magyar nyelvinkincseket. A magyar nótagyűjtemény bibliája lesz Bárczy István nótagyűjteménye. Négyezer régi népdal került tehát elő a feledésből, amire csak büszkék lehetünk.

PAIZS ÖDÖN

Az olcsó cipő hive a méltóságos csizmadia

Most, amikor a fiatalok sem tud elhelyezkedni és a legtöbb vállalkozás csődöt mond, érdemes megemlékezni Lobmayer Jenő tanácsnok különös pályafutásáról. Lobmayer tanácsnok nem mindennapi ember. 11 nyelven beszél és mint flatalembert került a főváros szolgálatába. Egészen különleges képességei vannak és így nem csoda, hogy sikerült a tanácsnokságig feljutni.

56 éves korában kitöltötte szolgálati idejét és nyugdíjba küldték.

Ugy látszik még sok fiatalos tetterő maradt benne, mert nem tudott tétlenül maradni. Cipész lett. Méltóságos cipész talán még sohasem volt, vagy mindenesetre igen ritkán akad. Az a legérdekesebb, hogy az új cipőzlet rövid egy esztendő leforgása alatt ismertté tudott

válni. A nyugdíjas tanácsnok szokatlan sikerét így magyarázta el lapunk óhazai munkatársának.

Mikor nyugdíjba küldték, visszaradtam attól a gondolatától, hogy ezentul csak pipázgassak. Megfigyeltem, hogy az úgy nevezett "agrár-olló" nagyon szétnyit, tul olcsó minden mezőgazdasági termék, ellenben megfizethetetlenül drága az iparcikk. Itt valami szervezeti hibának kell lenni. Elkezdem számolgatni és sorra vettem a szükségességi cikkeket. Így kerültem el a cipőhöz.

Rájöttem arra, hogyha olcsón adom a cipőt és emellett jó árut nyújtok, viszont nem számítok túlságos nyereséget, úgy nagyobb forgalmat fogok elérni.

70 millióra javult a kiviteli mérleg

Igazán büszkék lehetünk arra, hogy az Óhaza külkereskedelmi forgalma állandóan emelkedik. A múlt évben 70 millió pengő kiviteli többletet ért el Magyarország. Egyedül novemberben a külkereskedelmi mérleg több, mint 12 millió pengő kiviteli felesleggel zárult.

Ezek az adatok bizonyítják azt, hogy nem hiába volt az Óhaza nagy erőfeszítése. A kormány rengeteg intézkedéssel igyekezett alátámasztani a kiviteli-cikkek értékesítését. Még előnyösebb az összehasonlítás, ha az egész esztendő adatait vesszük figyelembe. A múlt évben a behozatal 290 millió pengő volt, a kivitelt pedig 360 millió pengő. Míg 1932-ben 7 millió pengővel kevesebb volt a kiviteli behozatalnál, 1933-ban 70 millióval túlhaladta azt.

Ha egyes cikkeket vizsgáljuk, úgy meg lehet állapítani, hogy

ni. Aprólékosan dolgoztam ki tervemet és egy cipész szakemberrel, aki szintén sokat volt külföldön, sikerült a vállalatot komolyan megalapozni.

Nem valami népszerű az én "suszterkedésem", különösen az iparban van sok ellenségem. Megmondom őszintén: mi törtük le a magas cipőárakat. Ma már mindenki olcsóbban adja a cipőt, mint egy esztendővel ezelőtt. Pedig üzletlem nem kis november hónapban hat és félmillió pengő értékre rugott a buzakivitel. Ilyen nagy mennyiségű buzát már évek óta nem exportált Magyarország ebben az időszakban.

Az a legnagyobb baj, hogy a mezőgazdasági cikkek világlapci ára nagyon leesett. Ha csak egy év előtti árak lennének érvényben, úgy a helyzet még kedvezőbb volna. Eppen azért nagy jelentőségű a magyar külkereskedelmi mérleg kedvező alakulása, mert a romló árak mellett feltörekvő és a nyers juttatásformája; viszont csökkent a

kocsz és a rizs behozatala. A magyar kiviteli cikkek közül különösen nagy mértékben emelkedett a buza, a sertés, a toll, a gépek és alkatrészek, valamint a vasuti kocsik, víziárművek forgalma; csökkent a maláta, a bor, az olajosmagvak és a szarvasmarha kivitele.

Nagyon nehéz a buzát értékesíteni, de ugylátszik a magyar buza jó minőségű mégis legyezői az akadályokat, mert csak november hónapban hat és félmillió pengő értékre rugott a buzakivitel. Ilyen nagy mennyiségű buzát már évek óta nem exportált Magyarország ebben az időszakban.

Az a legnagyobb baj, hogy a mezőgazdasági cikkek világlapci ára nagyon leesett. Ha csak egy év előtti árak lennének érvényben, úgy a helyzet még kedvezőbb volna. Eppen azért nagy jelentőségű a magyar külkereskedelmi mérleg kedvező alakulása, mert a romló árak mellett feltörekvő és a nyers juttatásformája; viszont csökkent a

V A G J A K I - Ö R I Z Z E M E G

A Kanadai Magyar Ujság Recept-Pályázata

Szavazólap

Ahullott a 'K. M. U.'-ban

felje alatt megjelent receptet

találom legjobbnak. Ugyancsak kitüntetésre érdemesnek

vélem a és

jeligis recepteket.

Pontos cím:

olvasható aláírás

— OLVASHATÓ IRASSAL KITÖLTVE KÜLDJE BE! —

KANADAI DOLLÁRJAÉRT a legtöbb Arany Pengőt, Leit, Dinárt, Cseh Koronát, Zlotyot az alantl iródnál kapja. PÉNZÉT pontosan, gyorsan és biztosan utaljuk át a világ bármelyik országába. Minden pénzküldőnk egy, a címzett által sajátkezőleg aláírt nyugtát kap. Ha családját vagy menyasszonyát óhajtja kihozni, mi készségesen állunk rendelkezésére a szükséges bevándorlási engedély beszerzésében, sőt a hajójegyet kedvező részletfizetésre is adjuk.

Közjegyzői okiratok Óhazai bélyegek Mindennemű felvilágosítások.

ALEX. A. KELEN LIMITED
1456 City Hall Ave. MONTREAL, QUE.

FORRADALOM EGY MÁS VILÁGON

lángja elperzsel az ifjú tapasztalanságot. Nyugtass meg Emil! Ugy-e, hogy köztünk maradsz?

Az éplány-i kastély százados fasora az alkonyba hanyatlott. A kora ősznek bucsuzó napugára végigcsókolta a hatalmas tölgyek ornatát, sokáig rezegve a lehulló egyes faleveleken, melyek egymásután válna le a lombkoronáról, mintha utolsó utjukban még egyszer végigálmódnák rövid levéléletüket, ringó mozgással hullámozottak alá. Azután eltűnt a fény. A talaj magába baltta a táncoló, reszkető, imbolygó naggyűrűket. Az alkony jótékony, minden ellenmondást elsimító nyugalma szállt az erdő felé. De a beállott félhomályban is észrevette Emil kutató tekintete a fa derekán felkuszó röpkeny között mozgó fénybogarat. Mintha minden figyelmét a rovar megfigyelése kötné le, csak a fa tulsó oldaláról szólt:

— Igazad van jó Anyám! Egy új világ alakul ki most a jelenben, melynek alakításában — fájdalom — az arra hivatottak nem vehetnek részt, mert a szót a csöcselék ragadta magához s az diktálja a holnap történetét. De is igaz, hogy nem teljesen veszélytelen a visszatérés, de kérdezlek jó Anyám és téged drága jegyesem, tudnál-e büszkeséggel arcomba tekinteni, ha elpártolnék, ha cserbenhagynám ama magasos elveket, melyeket atyáink a vérpádon is szent meggyőződéssel hirdettek.

— Nem!! Nem adlak oda! — kiáltott fel önfelédten Olena, mialatt görcsösen karolta át Emil szép fejét, csókjaikat annak homlokára halmozva. Mit törődés te a világgal?! Én legyek a te világod, amint hogy Te vagy az én világom. Én emberem! Ne keress magadnak szerepet az életben! Maradj meg nekünk! Világíts nekünk! Boldogíts minket, én Uram! Én szeretöm!

— Engedjél hát engem is szóhoz jutnom — szölt közbe az örvény szeretetteljes féltékenységgel. Én ismerem Emilt. Nem tudná a lelkére venni, hogy nekünk fájdalomt okozzon. Ó tudja, hogy mit kell tennie a férfinak, aminek átértéséhez a mi asszonyi eszünk kevés. Ha ő azt mondja, hogy vissza kell térnie, erős okai lehetnek erre, melyeket mi át nem láthatunk. De fiam! Add szavadat, hogy nem fenyeget veszély!

— És tudnátok bízni szavamban?! — kérde éltakart keserűséggel Emil.

— Anyira szilárdnak és megbízhatónak tartom azt, hogy életnyugalmasomat építem arra.

DRUMAR JANOS

— Köszönöm édes anyám — szölt lelkesen az ifju. — Ez a szó méltó atyám hajlékához. Köszönöm, hogy visszaadtad önértzetemet, mely nélkül csak árnyékot bolyongtam volna a világban.

— En drága fiam! — felelt az övegy, a megindultágtól könnyes szemekkel. Egyetlen büszkeségem, akibe visszattér gyászos emlékezetű atyádnak képe, akhez nem csak vonásaidban hasonlítasz. Menj gyermekem! Térj vissza tehát és küzdj apáidnak elvei mellett, de nyugtass meg — nem fenyeget téged halálos kockázat?

— Semmivel sem több, mintha réam szakadnának azok a boltzatok, melyek alatt születtem.

— De még ezt az éjt közöttünk fogod tölni? — kérde megnyugtatta az anya.

— Anyám! Bocáss meg — de szavaidból az örület beszél — tört ki Olena, aki alig tudta magát türtöztetni, hogy a párbeszédnek már előbb véget nevelsen. — Nem olvasod ki Emil szavain át, hogy hóhérrainak kötötte le magát becsületszavával? Emil?! — kiáltott a kétségbeeséstől vergődve — néked nem szabad itthagynod minket. Mondj, hogy mily alakban jussom előd könyörgésem szava? Áldozatot kell kimondott becsületszavadért. Hisz itt vonaglok előtte! Taposs el, tépj rongyokká — de maradj velünk! Lábaid elé vetem magamat, ha azt akarod, hogy én legyek az ár, melyen visszavásárolhatom megmondolatlanul elhagyott szavadat. Te nem hagyatsz el minket! Az én szerelmes szívmemnek aggodalmát nem fogod elaltatni üres frázisokkal. Légy férfi és hajtsd le magadról az ósdi szokásokat, melyek alatt megfusz! Ha nem kedvez a lég ára, hogy a nemesség abban lélekzethez jussom, úgy hajtsd hátad mögé a politikát és légy munkás, légy földművelő, légy pályáoz és meglátod, hogy meglátja az Isten a mi szegénységünk!

Emil megkísérlé leválasztani magáról az édes ölelet, mely a szavaknál is ékebben beszélt, de a leány oly görcsösen szorította fejét az ifju keblére, hogy annak ereje feloldódott a varázsban. Közéledő lódobogás riasztotta fel Olena figyelmét, aki ösztönyszerűleg megérezte, hogy minden változás a máris megtámadott életboldogsága ellen tört.

— Emil — szölt komolyan völegényéhez — én tudom, mily féltékenyen őrzöd adott szavadat. Erre hivatkozom, mikor felmutatom a gyűrűt, mellyel eljegyeztél. És idézem benned a

MI UJSÁG A MEGYÉNKBEN?

BARANYA MEGYE
A kuria jóváhagyta a pécsi itéletiába itéletét, amelyben Ispánovics Simont uszora vétéségében mondotta ki bűnösnek. Ispánovics egy állásnékül kereskedésének 25 pengő adott kölcsön és két napra 5 pengő kamatot számított. Ez annyit jelent, hogy a 25 pengő után egy évre 912 pengő kamatot kellett volna fizetnie, ami 3650 százaléknak felel meg.

BÉKES MEGYE
Most száz esztendeje annak, hogy a Mezöberényből oda helyezett nagyhírű szarvasi evangélikus gimnáziumot megnyitották. A szarvasi gimnázium elvégzésével számtalan alföldi szlovák került vezető állásba még a békebeli "elnyomatás" idején.

CSIK MEGYE
Borbáth János ösei már 600 esztendő óta Csobotfalván laktak s mindég magyaroknak vallották magukat. A rumán tanügyi hatóságok Borbáth gyermekét most törölték a felekezeti iskola anyakönyvéből és kötelezték, hogy állami iskolába irassák be, mert a Borbáth név szerintük oláh eredetű. Abban a községben állami iskola nincs is, így hát a szerencsétlen székelynek a szomszéd falu rumán iskolájába kellene jártni gyermekét.

CSONGRÁD MEGYE
A szegedi törvényszék kihirdette Rieger Pálné (Pipás Pistá) előtt a Kuria itéletét. A halálos itéletét a kormányzó karácsonykor kegyelmi elhatározással életfogytig tartó fegyházra változtatta át.

GYÖR MEGYE
A györmegyei Nyulafalu község képviselőtestülete elhatározta, hogy az Országos Közegészségügyi Intézet támogatásával és vezetésével "Egészségház"-at állít fel, amely még a nyár elején megkezdli működését. A vármegyében elsőnek megnyitandó egészségháza nagy feladat vár a szegény nép körében pusztító különféle járványos gyermekbetegségek leküzdésében.

HAJDU MEGYE
A debreceni Pakots Andrásnének három kislánya született. Ugyanezen a napon Kozma István napszamos feleségének szintén hármas ikrei születtek, itt az egyik úszülött lány volt, a másik kettő egészséges, izmos fiúcska.

NÓGRÁD MEGYE
Balassagyarmatról írják, hogy a cseh hatóságok január elsejével megvonták a határátlépési igazolványokat a csehszlovákiai magyar lakosságtól. Csak azoknak adtak igazolványt, akiket a cseh rendőrök megbízhatónak találtak. Ipolyhídvég községben tavaly 170 határátlépési igazolványt adtak ki, az idén már csak harmincat. Azokat a csehszlovákiai birtokosokat, akiknek magyar területen is van ingatlanuk, kényszerítették, hogy a magyar területen levő földjeiket cseh napszamosokkal műveltesék meg. Az érdekeltek elhatározták, hogy a genfi konferencia elé viszik a cseh erőszakosságokat.

VAS MEGYE
Jákon a Stromszky szeszfőzde udvarán felállított hatalmas kazánban, amelyben a gyárból kijövő mosléokot gyűjtik össze, megfőve bukkantak rá Czibók Jenő 16 éves legényre. Kiderült, hogy a szerencsétlen fiu szántalpat akart hajlítani amelyet a forró moslékban akart kifőzni. Az erjedésből keletkező gázok elkábították, belezuhant a kazánba és halálra főtt.

Arban Eredményben

KICSI NAGY

APRÓHIRDETÉSE

Egy számban való közlés ára 50 c., három számban \$1.25, Szigoruan előre fizetendő

KIVÁNDOROLT meglepetéssel fiatal útletember 20-25 év közötti 30-megjelenéni, megfelelő hozományval rendelkező, tisztességes családból származó leányt keres életfársul. Kettős borítékba zárt, fényképpel ellátott leveleket "Hűség" jellegre a Kiadóba kérek. 5-13

GABONA - TÖZSDE

BUZA — 1 centtel emelkedett

No 1 67 cent; No 2 64 c; No 3 63 c

No 4 62 c; No 5 59 cent.

ZAB — 1 centtel emelkedett

No 1 CW 35 cent; No 2 CW 33 c, ARPA — változatlan

No 3 CW 40 cent No 4 CW 38 cent

LEN — 5 centtel emelkedett

No 1 CW \$1.54; No 2 CW \$1.50

ROZS — 3 centtel emelkedett

No 1 CW 49 cent; No 2 CW 44 cent

PÉNZ-PIAC

(A Canadian Press Jan. 30-i jelentése)

Amerikai dollár, vételnél — \$1.01 1/4

Angol font — \$5.05

Magyar Pengő — 23.29 cent

Cseh korona — 4.76 cent

Jugo dinár — 2.20 cent

Rumán leu — 1.03 cent

Budapesti jegyzés 1934 Jan. 18-án

Kanadai dollár — P 3.48-3.69

Amerikai dollár — P 3.54-3.64

ÁLLAT - VÁSAR

SZOPOS BORJU — változatlan

Jó — 4.50 — 5.00

Gyenge — 2.00 — 4.00

TINO — 25 centtel emelkedett

Jó — 4.00 — 5.00

Középső — 3.00 — 3.25

ÖKÖR — 25 centtel emelkedett

Jó — 4.00 — 3.75

Középső — 3.00 — 3.75

Bilány — 2.25 — 2.75

BIKA — 25 centtel emelkedett

Jó — 2.00 — 2.50

Bilány — 1.00 — 1.50

BÉRTÉS — 40 centtel emelkedett

Válogatott — 8.75

Nehéz — 8.25

Könnyű — 7.00-8.00

No. 1. koca — 6.00

No. 2. koca — 5.00

BARANY — változatlan

Jó — 5.50 — 6.00

Bilány — 3.50 — 4.00

BIRKA — változatlan

Jó — 1.25 — 1.50

Bilány — 1.00 — 1.50